

У С Т А В
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “Н.Й.ВАПЦАРОВ-1927” село БЪТА
община ПАНАГЮРИЩЕ област ПАЗАРДЖИК

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този устав се уреждат учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяване на Народно читалище “Никола Йонков Вапцаров-1927” село Бъта, община. Панагюрище, област Пазарджик.

Чл.2. Народно читалище “Никола Йонков Вапцаров-1927” село Бъта, община. Панагюрище, област Пазарджик е традиционно, самоуправляващо се българско културно- просветно сдружение, което изпълнява и държавни задачи в областта на културата.

1. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд гр. Пазарджик.

2. В дейността на читалището могат да участват всички граждани без ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

3. Отношенията на читалището с Общинската управа гр. Панагюрище се характеризират с уважение, партньорство при обсъждане проблемите на културата в Общината.

4. Читалището може да се съюзява с други читалища за общи дейности без ограничаване самоуправлението на собствената си дейност.

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.3. Целите на читалището са:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност на населението.
2. Запазване на местните обичаи и традиции.

3. Разширяване знанията на гражданите и подрастващите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Развитие на творческите заложби на подрастващите.
5. Възпитание и утвърждаване на национално самосъзнание у населението.
6. Осигуряване на достъп до информация-предоставяне на компютърни и интернет услуги на населението
7. Поддържане на библиотеката към читалището-читалня, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.
8. Развитие на любителското художествено творчество.
9. Организиране на младежки дейности-школи, кръжоци, празненства, концерти, чествания.
10. Съхраняване на вече създадената музейна сбирка към читалището „Миналото на село Бъта”
11. Предоставяне на населението на информационни, консултантски и технически услуги-преодоляване на информационната бариера и укрепване капацитета на читалището като информационен посредник.

Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно за:

-хазартни игри и нощни заведения

-за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица, юридически лица с нестопанска цел на такива общности.

-за постоянно ползване от политически партии и организации

-на председателя, секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и на членовете на техните семейства

ГЛАВА ТРЕТА

ПРАВО ПО СДРУЖАВАНЕ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.4. Народното читалище може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Чл.5. Читалището трябва да е член на читалищното сдружение, за да може сдружението да защитава интересите на своите членове и да ги представлява пред държавните и общински органи.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ НА ДЪРЖАВАТА СПРЯМО НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.6. Министърът на културата съдейства за развитието на читалищното дело, подпомага и подкрепя народните читалища в частност читалището като :

1. Предоставя методическа помощ за тяхната дейност
2. Анализира състоянието на дейността им с помощта на областните и общинските администрации.
3. Обявява публично проектите от Международните дарителски програми.
4. Създава публичен регистър с база данни на хартиен и електронен носител на регистрираните читалища.
5. Подкрепя читалищата финансово.

ГЛАВА ПЕТА УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.7. Читалището могат да учредят най – малко 50 дееспособни физически лица, като вземат решение на Учредително събрание.

1. Учредителното събрание приема Устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда :

а/ Наименованието на читалището-да не въвежда в заблуждение, да не накърнява добрите нрави, да се изписва на български език, да съдържа годината на първоначалното създаване на читалището.

б/ Седалището на читалището

в/ Целите на читалището

г/ Източниците на финансиране

д/ Органите за управление и контрол , техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения

е/ Начина за приемането на членове и за прекратяването на членството , както и реда за определяне на членския внос

Чл.8. Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на Окръжен съд град Пазарджик, чиито район е седалището на читалището.

Чл.9. Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването поражда права и задължения само за лицата, които са го извършили. Лицата, сключили сделките отговарят солидарно за поетите задължения.

Чл.10. Вписването на читалището в регистъра на Окръжен съд град Пазарджик се извършва без такси с писмена молба от новото Настоятелство, към която се прилагат:

1. Протоколът от учредителното общо събрание.
2. Уставът на читалището подписан от учредителите.
3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето представляващо читалището и валидния печат на читалището.
4. Свидетелства за съдимост на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия.
5. Декларация за роднински връзки между членовете на Настоятелството и Проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен.
6. Декларация за конфликт на интереси.
7. Списък – покана за провеждането на Учредителното общо събрание на читалището, получена срещу подпис.
8. Настъпилите промени в Настоятелството и Проверителната комисия.

ГЛАВА ШЕСТА

ЧЛЕНОВЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.11. Читалището има почетни, спомагателни и колективни членове.

1. Почетните членове на читалището могат да бъдат български и чужди граждани с особено големи заслуги към читалището. При желание те могат да упражняват право на глас.

2. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

3. Действителните членове на читалището са дееспособни лица, навършили 18 години, които вземат участие в дейността на читалището и редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат

избирани. Действителният член може да бъде освободен от задължението да взема участие в дейността на читалището поради напреднала възраст и трайно боледуване.

4. Спомагателните членове са лица до 18 годишна възраст. Те имат право на съвещателен глас. Желателно е да участват в дейността на читалището. Спомагателните и почетните членове на читалището нямат право на инициатива за свикване на извънредно Общо събрание. Нямат право да избират и да бъдат избирани.

5. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейността му, обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание.

Чл.12. Членовете на читалището с глас имат право на информация за решенията на Настоятелството, за състоянието и използването на материалната база и имотите, за изпълнение на бюджета, за дейността на Читалищния съюз, в който членува читалището.

Чл.13. Членовете на читалището с право на глас са носители на особени права и отговорности за съхраняването и обогатяването на имуществото на читалището, включително и за имотите предоставени за безвъзмездно ползване.

Чл.14. Членството в читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи:

1. При неплащане на членския внос за повече от една година поради отпадане, с решение на Настоятелството.

2. По молба на член до Настоятелството по собствено желание .

3. При грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение уронващо авторитета и името на читалището, посегателство върху имуществото на читалището и след като са взети безрезултатно всички мерки за изправяне на виновния и изключване от Общото събрание на читалището.

Чл.15. Органи на читалището са Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл.16. Върховен орган на читалището е Общото събрание.

Чл.17. Общото събрание се състои от всички членове на читалището имащи право на глас- действителните членове, представителите на колективните членове и желаещите да участват почетни членове. В Общото събрание със съвещателен глас могат да участват спомагателните членове.

Чл.18. Общото събрание има следните компетенции:

1. Приема, изменя и допълва Устава.

2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.

3. Приема вътрешните актове,необходими за организацията на дейността на читалището.

4. Взема решения за прекратяване дейността на читалището.

5. Отменя решения на органите на читалището

6. Утвърждава почетните членове на читалището.

7. Приема основните насоки за дейността на читалището.

8. Приема решения за членуване или за прекратяване членството в читалищният съюз.

9. Приема бюджета на читалището.

10. Приема годишния отчет на читалището до 30 март следващата година.

11. Определя размера на членския внос.

12. Взема решения за сезиране на съда за закононарушения на ръководни органи, членове на тези органи и членове на читалището.

13. Взема решения за членуване или прекратяване на членството в читалището.

14. Взема решения за прекратяване дейността на читалището.

ЗАБЕЛЕЖКА. Решенията на общото събрание са задължителни и за другите органи на читалището.

Чл.19. Редовното Общо събрание се свиква от Настоятелството най-малко един път в годината.Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството,по искане на Проверителната комисия или на 1/3 от членовете на читалището с право на глас.При отказ на Настоятелството се свиква извънредно общо събрание до петнадесет дни от постъпването на искането. Проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището имащи право на глас, могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

Поканата за събрание се изпраща до всеки член с право на глас платил членския си внос за годината, в която се провежда събранието в писмен вид и трябва да съдържа дневният ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена на действителните членове платили членския си внос не по-късно от седем дни преди датата на провеждането му.В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места на територията на селото и съответната Община, трябва да се поставят покани за събранието.

Общото събрание е законно ако присъстват най- малко половината от членовете с право на глас.

При липса на кворум събранието се отлага с един час,след което то се счита за законно,ако на него присъстват минимум 1/3 от членовете при редовно общо събрание и минимум половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

Решенията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Две трети от членовете на Общото събрание на читалището могат да предявяват иск пред Окръжния съд по седалището на читалището,за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението,но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.Прокурорът може да иска от Окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на ршението,но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.20. Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои от 7 члена, избрани за срок от три години. Те не могат да бъдат роднини помежду си по права линия и по съребрена линия до четвърта степен.

Чл.21. Настоятелството има следните компентенции:

1. Свиква Общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание.
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.
5. Взема решения за отдаване на имоти под наем или за аренда за период не по- дълъг от мандата на Настоятелството.
6. Назначава Секретаря на читалището, определя заплатата му и утвърждава длъжностната му характеристика.
7. Приема нови членове на читалището.
8. Утвърждава Правилник за вътрешния ред в читалището.

Чл.22. Настоятелството взема решения с болшинство повече от половината на членовете си.

Протоколите от заседанията се подписват от всички присъстващи членове. Гласувалите “против” се подписват с особено мнение, като посочват кратко мотивите си.

Чл.23. При отпадане на член на Настоятелството до следващото Общо събрание Настоятелството може да кооптира подходящо лице за временен негов член.

Чл. 24. Председателя на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от 3 години.

Чл. 25. Председателят:

1. Представява читалището.
2. Организира дейността на читалището, съобразно закона, Устава и решенията на Общото събрание.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството.
4. Председателства Общото събрание.
5. Отчита дейността си пред Настоятелството.
6. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите в читалището съобразно утвърдения бюджет на читалището и въз основа на решения на Настоятелството.

Чл.26. Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително и решенията за изпълнението на бюджета.
2. Организира текущата, основна и допълнителна дейност в читалището.
3. Отговаря за работата на щатният и хонорувания персонал без да се намесва грубо в художествено- творческия и учебния процес.
4. Представява читалището заедно и поотделно с Председателя.
5. Секретарят на читалището не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга/ на Председателя на читалището.

Чл.27. Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове избрани от Общото събрание за срок от три години.

1. Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството, на Председателя или Секретаря по права линия съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на закона, Устава и решенията на Общото събрание.

3. При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището , а при данни за извършено престъпление – органите на прокуратурата.

Чл.28. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия, и за секретари, лица , които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.29. Членовете на Настоятелството, включително Председателят и секретарят , подават декларации за конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на Интернет страницата на съответното читалище.

ГЛАВА СЕДМА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.30. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права ,вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.31. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл.32. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна дейност и информационна дейност.
3. Субсидии от Държавния и Общинския бюджет.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.
6. Други приходи.

Чл.33. Читалището участва със свой упълномощен представител в комисията за разпределение на държавната и Общинската субсидия.

Чл.34. Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници – собствени и от субсидии.

Чл.35. Настоятелството на читалището изготвя годишния отчет за приходите и разходите ,който се приема от Общото събрание. Частта от отчета за изразходването на държавните средства и Общинската субсидия се представя в Общината.

Чл.36. Читалището е освободено от всякакви държавни и местни данъци и такси и мита върху основните си дейности и имущества свързани с тях.

Чл.37. При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищната сграда средствата се осигуряват от Общинския бюджет

Чл.38. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, бракувани или заменени с по – доброкачествени само с решение на настоятелството.

Чл.39. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.40. Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на Кмета на Общината предложения за своята дейност през следващата година.

1. Председателят или Секретарят на читалището внася предложение в Общинския съвет в срок до 20 ноември за програма за развитие на читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на Общината.

2. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

3. Докладът на читалището на територията на Община Панагюрище се обсъжда от Общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представител на читалището.

ГЛАВА ОСЕМ ПРЕКРАТЯВАНЕ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.41. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание вписано в регистъра на Окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд ако :

1. Дейността му противоречи на закона, Устава и добрите нрави.

2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.

3. Ако налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години, Министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за липса на дейност на читалището.

4. Ако не е учредено по законния ред.

5. Ако е обявено в несъстоятелност.

6. Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, след като е подаден сигнал от Министъра на културата.

7. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

8. За неуредените в този закон случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА ДЕВЕТ

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Чл.42. Председателят или секретарят на читалището предоставил имущество в нарушение на Чл. 30 от Устава се наказва с глоба от 500 до 1 000 лева, или с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от пет години.

Чл.43. Председател на читалище, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срока определен по Закона за Народните читалища – седем дни се наказва с глоба от 150.00 до 300.00 лева.

Чл.44. Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства до 31 март на следващата година се наказва с глоба от 150.00 до 300.00 лева.

Чл.45. Нарушенията се установяват с актове:

1. Упълномощени от Министъра на културата длъжностни лица за нарушения по Чл.35.

2. Кметът на съответната община или упълномощени от него длъжностни лица по Чл.34 и Чл.36.

3. Наказателните постановления се издават от Министъра на културата или на упълномощен от него зам. министър, съответно от кмета на Общината.

4. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

5. Събраните глоби по Чл.35 се внасят в Национален фонд „Култура“.

Чл.46. Читалището има кръгъл печат с надпис: Народно читалище
“Никола Йонков Вапцаров-1927”.

Празниците на читалището са: Патрона на читалището- Никола
Йонков Вапцаров - 9 декември, 24 май, 1 ноември

Този устав е приет на Общото Учредително събрание на читалището
на 12.11.2009 г.

ПРОТОКОЛЧИК.....
/Мария Йорданова Кършева/

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪБРАНИЕТО.....
/Стефка Иванова Стефанова-Кочанкова/

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЧИТАЛИЩЕТО.....
/Гергина Николова Деянова-Цацова/

Новоизбраното Настоятелство, съгласно Закона за Народните читалища и Устава на читалището се състои от седем члена, а именно:

1. Георги Александров Александров – председател
2. Стоян Станчев Марков – член
3. Николинка Лукова Кехайова – член
4. Ана Георгиева Минковска – член
5. Петко Станев Кършев- член
6. Антонио Георгиев Муховски –член
7. Любка Георгиева Манева – член

/Съдебно решение №25 от 18.02.2016 г./

Новоизбраната Проверителна комисия, съгласно Закона за Народните читалища и Устава на читалището се състои от трима члена, а именно:

1. Динка Атанасова Ганчева – председател
2. Росица Делкова Узунова – член
3. Недка Стоянова Кичекова – член

/Съдебно решение №25 от 18.02.2016 г./